

یادداشت

مسکو، تهران و یکن مقابل دالان تورانی

احمد کاظمی

پژوهشگر حوزه اوراسیا

اردوغان که به دنبال تغییرات در قانون اساسی ترکیه است، در حال حاضر در عمل سومین و آخرین دوره ریاست جمهوری ترکیه را می‌گذراند. او بلافاصله پس از پیروزی در انتخابات ابتدا به جمهوری خودخوانده قبرس شمالی و سپس به باکو سفر کرد تا اولویت‌های سیاست خارجی خود را که همان «ژئوپلیتیک تهاجمی» مبتنی بر پان‌ترکیسم و نئوعثمانی‌گری است، در معرض نمایش قرار دهد. او در سفر به باکو از یکسو کوشید از خاندان علی‌اف به دلیل میلیون‌ها دلار کمک انتخاباتی که از جیب مردم جمهوری آذربایجان برای پیروزی خود در «انتخابات مهندسی شده ریاست جمهوری ترکیه» خرج کرده‌اند، تشکر کند و از سوی دیگر به حاکم باکو که به ویژه بعد از جنگ دوم قره‌باغ با تشدید کارگزاری برای ناتو (با محوریت انگلستان) و رژیم صهیونیستی، قمارگونه سرنوشت خاندان علی‌اف را به کریدور جعلی ننگرور یا همان «دالان تورانی ناتو» پیوند زده، امید و اطمینان دهد که آنکارا پیگیر این طرح است. در چنین فضایی است که اردوغان ۶۹ ساله با نوعی جاهل سیاسی، بزرگ‌ترین فتنه ژئوپلیتیکی قرن در قفقاز را به یک موضوع ترانزیتی (حرکت واگن‌ها) تقلیل داده و ایران را بزرگ‌ترین مانع این طرح زیبا از منظر آنکارا قلمداد کرده است. در این خصوص طرح و یادآوری چند نکته برای

اردوغان و همفکرانش، ضروری به نظر می‌رسد. اردوغان مدعی شده است درباره «کریدور جعلی ننگرور» مشکلی با ارمنستان وجود ندارد. وی تلاش کرده حضور پاشینیان در مراسم تحلیف ریاست جمهوری ترکیه را به عنوان شاهد این مدعا بیاورد. با وجود این، به این سؤال پاسخ نمی‌دهد که چرا پس از دو سال تهدید، تجاوز نظامی، طمع و شانناژ رسانه‌ای، ایران مصرانه بر مخالفت بر هر گونه «کریدور فراسرزمینی» که ناقض حاکمیت و تمامیت ارضی ارمنستان باشد، تأکید می‌کند. واقعیت این است که پاشینیان از گشایش خطوط مواصلاتی عادی بین آذربایجان با نخجوان سابق موافقتنامه سه‌جانبه مسکو (۲۰۰۲) به شرط حاکمیت ایران استقبال می‌کند، چراکه از یکسو، وی مورد انزجار جوامع دیماسورای ارمنی که نقش مهمی در تأمین بودجه ارمنستان در سه دهه اخیر داشته‌اند، است، بنابراین نیاز دارد از مزایای اقتصادی عبور خط آهن استفاده کند. از سوی دیگر

پاشینیان به رغم اینکه محصول انقلاب رنگین آمریکایی سال ۲۰۱۸ در ارمنستان است، به خوبی می‌داند دادن کریدور فراسرزمینی به باکو و آنکارا زمینه‌سازی جدی برای «تجزیه ارمنستان، تأسیس جمهوری خودخوانده ننگرور و تکرار فجایع تاریخی عثمانی علیه ارمنه» است، بنابراین وی راهکار مهار مطامع ژئوپلیتیکی باکو و آنکارا را در «چشم‌پوشی از قره‌باغ، مجاب کردن باکو به شناسایی مرزهای بین‌المللی کنونی (ارمنستان با مساحت ۲۹ هزار و ۸۰۰ کیلومتر مربع) و بازگشایی عادی خطوط مواصلاتی تحت حاکمیت ایران» می‌داند، اگرچه ترجیح آقای پاشینیان این است که به جای «نیروهای مرزبان سرویس امنیت فدرال روسیه»، «نیروهای به اصطلاح صلح‌بان یا ناظر اتحادیه اروپا» بر این خطوط مواصلاتی نظارت بکنند که البته در دستیابی به این هدف موفق نبوده است. علی‌حال مبرهنه است که هرگاه ایران ادعای اردوغان، دولت پاشینیان موافق آنچه به عنوان «کریدور جعلی ننگرور» خوانده می‌شود، نبوده و نخواهد بود. فراتر از این نگاه پاشینیان، جامعه ارمنی با مشاهده «رفتر کنونی باکو با جمهوری خودمختار قره‌باغ، انسداد دهلیز لویس و مدیریت سیستماتیک نفرت‌پرانی علیه ارمنه تأسیس شخص علی‌اف»، معتقدند بر اساس منافع درازمدت ارمنستان و امال تاریخی ارمنه تا زمانی که طمع‌ورزی ارضی بر سیاست‌های دولتی باکو و آنکارا حاکم است، حتی خطوط مواصلاتی بین جمهوری آذربایجان و نخجوان به صورت عادی هم نباید بازگشایی شوند. بر خلاف ادعای اردوغان، ایران با ارتباطات ترانزیتی و گشایش خطوط مواصلاتی عادی در قفقاز از جمله بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان و بین روسیه و گرجستان مخالف نیست، بلکه مخالف اجرای فتنه ژئوپلیتیکی «دالان تورانی ناتو» است که با هدف گذاری و پیگیری تغییر مرزهای بین‌المللی و ایجاد موجودیت‌های نامشروع در قفقاز، به شدت الزامات صلح و ثبات پایدار در منطقه را به خطر می‌اندازد. اردوغان به خوبی به این نکته واقف است که بر خلاف دوره طلایی ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۱، سیاست خارجی ترکیه از سال ۲۰۱۱ به بعد با انبوهی از پرونده‌های شکست‌خورده از غرب آسیا تا آفریقا و اتحادیه اروپا مواجه شده است. در این فرایند،

نه رؤیای اردوغان برای ادای نماز در مسجد اموی دمشق تحقق پیدا کرد و نه جریان اخوانی در مصر، لیبی و تونس موفق شد و نه سیاست ۵۰ ساله آنکارا برای عضویت در اتحادیه اروپا پیشرفتی داشت، ولی محور مقاومت پس از شکست دادن تروریسم تکفیری در اقتدار قرار داد. اگرچه «چین، روسیه و ایران» با «کریدور میانی» به عنوان یکی از گزینه‌های البته «فرعی اتصال شرق به غرب» آن هم به شرط «عدم پیگیری تغییرات ژئوپلیتیکی در منطقه» و اجرای آن از همان مسیر فعلی «اتصال آسیای مرکزی به دریای کاسپین و از آنجا به جمهوری آذربایجان و گرجستان» (از طریق خط آهن باکو - تفلیس - قارص موسوم به خط آهن ابریشمی) مخالف نیستند، ولی آنجا که «کریدور میانی» از مسیر طبیعی خود خارج شود و وارد حوزه امپال تغییرات مرزی و ژئوپلیتیکی شود و به عنوان پیوست «سازمان به اصطلاح کشورهای ترک» و بستر «ناتوی ترکی» عمل کند، تردیدی نیست که هر سه کشور مذکور در مقابله با آن عزم جدی داشته و دارند و ترکیه هم به خوبی از این موضوع آگاه است.

«حسین انصاری‌راد» در گفت و گو با «آرمان ملی»:

اصلاح طلبان در انتخابات رقابتی شرکت می‌کنند

اگر انتخابات رقابتی نباشد اصلاح طلبان هر تصمیمی بگیرند بازنده هستند

نگاه مردم نسبت به انتخابات تغییر کرده است

آرمان ملی - احسان انصاری: جریان اصلاحات چه موضعی نسبت به انتخابات آینده دارد؟ آیا شرایط برای حضور اصلاح طلبان در انتخابات مجلس دوازدهم وجود دارد؟ اصلاح طلبان چه تصمیمی برای حضور یا عدم حضور در انتخابات دارند؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با حجت‌الاسلام حسین انصاری‌راد، رئیس کمیسیون اصل نود مجلس ششم و فعال سیاسی اصلاح طلب گفت‌وگو کرده است. انصاری‌راد معتقد است: «اگر قرار است مشکلات مردم و کشور کاهش پیدا کند شرایط حضور اصلاح طلبان در انتخابات فراهم شود. در غیر این صورت تکلیف از روی دوش اصلاح طلبان برداشته خواهد شد. آبروی رفته دوباره به راحتی به دست نمی‌آید که هر بار اصلاح طلبان به دلیل رد صلاحیت‌ها با بضاعت اندک در انتخابات حضور پیدا کنند. به همین دلیل در انتخابات آینده باید با صراحت عنوان کنند که حق مردم برگزاری یک انتخابات رقابتی است. اگر جریان اصلاحات در انتخابات آینده در شرایطی شرکت کند که نهادهای نظارتی بیشتر چهره‌های اصلاح طلب را رد صلاحیت کرده با آبروی خود بازی کرده است.» در ادامه حاصل این گفت و گو را می‌خوانید.

با توجه به شرایط موجود کشور و رویکردی که

جریان اصلاحات در پیش گرفته به نظر شما اصلاح طلبان چه موضعی نسبت به انتخابات پیش روی مجلس خواهند داشت؟

واقعیت این است که اگر قرار است انتخابات مجلس آینده نیز با محدودیت‌هایی برای جریان اصلاحات همراه شود و بیشتر چهره‌های اصلاح طلب به دلایل مختلف رد صلاحیت شوند جریان اصلاحات با چه انگیزه‌ای در انتخابات شرکت کند؟ حتی اگر گشایش‌های کوچکی نیز به وجود بیاید و برخی از چهره‌های اصلاح طلب را تأیید کنند با توجه به شرایط اجتماعی و سیاسی کشور احتمال اینکه اصلاح طلبان در انتخابات مشارکت کنند زیاد نیست. اصلاح طلبان تنها در انتخاباتی شرکت خواهند کرد که رقابتی باشد و همه جریان‌های قانونی کشور بتوانند در آن با ظرفیتی که در اختیار دارند مشارکت کنند. در انتخابات چند دوره اخیر قید و بندهایی برای اصلاح طلبان در نظر گرفته شد که این جریان سیاسی نتوانست با همه ظرفیت‌های خود در انتخابات مشارکت کند. این در حالی است که جریان

اصلاحات تمایل داشت در انتخابات شرکت کند. با این وجود در انتخابات آینده در صورتی که اصلاح طلبان را رد صلاحیت کنند انگیزه‌ای برای حضور در انتخابات نخواهد بود. در شرایط کنونی مردم ایران دغدغه‌هایی دارند که با گذشته تفاوت پیدا کرده است. در گذشته شاید می‌شد مردم با گشایش‌های هرچند کوچک پای صندوق‌های رأی آورد، اما اتفاقاتی که در ماه‌های اخیر در کشور رخ داده باعث شده نگاه‌ها متفاوت شود و دیگر مانند گذشته نمی‌توان شرایطی را در نظر گرفت که چهره‌های اصلاح طلب را رد صلاحیت کرد و در عین حال انتظار داشت در انتخابات نیز مشارکت حد اکثری صورت بگیرد. امروز کشور در شرایطی قرار دارد که جوانب این انتخابات باید مورد تأیید نخبگان و کارشناسان کشور قرار داشته باشد. اگر چنین شرایطی فراهم نباشد نمی‌توان شاهد برگزاری یک انتخابات رقابتی و پرشور بود. فضای اجتماعی و سیاسی کشور به شکلی است که حتی اگر چهره‌های اصلاح طلب نیز تأیید شوند نمی‌توان انتظار حضور حد اکثری را در انتخابات داشت. به هر حال در سال‌های اخیر مردم با چالش‌های متعددی در زندگی خود مواجه بوده‌اند که در سال‌های اخیر به جای اینکه کاهش پیدا کند افزایش نیز داشته است.

در چنین شرایطی اصلاح طلبان

با یک دوراهی مواجه خواهند شد. اگر در انتخابات شرکت نکنند فاصله آنها با قدرت بیشتر می‌شود و به حاشیه می‌روند و از سوی دیگر اگر در انتخابات مشارکت کنند با چالش به صحنه کشاندن بدنه اجتماعی خود مواجه هستند که در سال‌های اخیر ریزش داشته است. در چنین وضعیتی اصلاح طلبان باید چه

رویکردی در پیش بگیرند؟

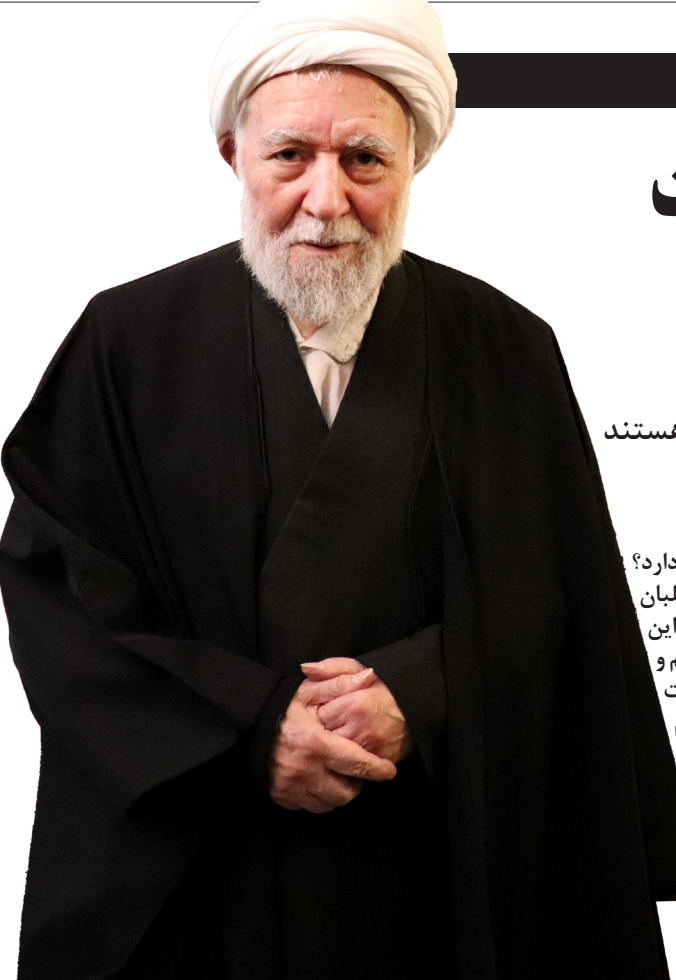
اصلاح طلبان باید یک بار برای همیشه تکلیف خود را با حاکمیت مشخص کنند و به یک تصمیم جمعی و منطقی دست پیدا کنند. اگر به گذشته نگاه کنیم به این نتیجه می‌رسیم که اصلاح طلبان در انتخابات مجلس هفتم با حضور در انتخاباتی که ۳۵۰۰ چهره اصلاح طلب رد صلاحیت شده بودند قافیه را باختند و این وضعیت تا به امروز در انتخابات ادامه داشته است. اتفاقی که از مجلس هفتم در کشور باب شد و پس از آن در انتخابات مختلف بسیاری از نخبگان کشور رد صلاحیت شدند و اجازه حضور در انتخابات را پیدا نکردند. در ماجرای انتخابات مجلس هفتم آقای جنتی در خطبه‌های نماز جمعه عنوان کردند که کسانی که رد صلاحیت شده‌اند به دلیل فساد اخلاقی و اقتصادی رد صلاحیت شده‌اند. پس از آن نیز عنوان کرد شورای نگهبان براساس با مبنا قرار دادن قرآن، صلاحیت افراد را احراز می‌کند. این رویکرد تا امروز ادامه داشته است. این در حالی است که اصلاح طلبان در انتخابات مجلس هفتم

این شرایط را پذیرفتند. این شرایط زمینه به قدرت رسیدن احمدی‌نژاد را برای هشت سال در کشور به وجود آورد. دورانی که کشور با یک چالش مدیریتی و اقتصادی مواجه شد. در شرایط کنونی بهترین کار این است که اصلاح طلبان عنوان کنند که باید در انتخابات رقابتی و عادلانه در کشور بر گزار شود. در غیر این صورت هر تصمیمی که بگیرند بازنده خواهند بود. اصلاح طلبان باید به صورت واحد و هم صدا عنوان کنند که باید در کشور یک انتخابات رقابتی بر گزار شود این را به عنوان موضع رسمی خود اعلام کنند.

چه میزان احتمال دارد که رویکرد نهادهای نظارتی درباره اصلاح طلبان نسبت به انتخابات گذشته تغییر کند و اصلاح طلبان با ظرفیت‌هایی که در اختیار دارند در انتخابات حضور پیدا کنند؟

اگر قرار است مشکلات مردم و کشور کاهش پیدا کند شرایط حضور اصلاح طلبان در انتخابات فراهم شود. در غیر این صورت تکلیف از روی دوش اصلاح طلبان برداشته خواهد شد. آبروی رفته دوباره به راحتی به دست نمی‌آید که هر بار اصلاح طلبان به دلیل رد صلاحیت‌ها با بضاعت اندک در انتخابات حضور پیدا کنند. به همین دلیل در انتخابات آینده باید با صراحت عنوان کنند که حق مردم برگزاری یک انتخابات رقابتی است. اگر جریان اصلاحات در انتخابات آینده در شرایطی شرکت کند که نهادهای نظارتی بیشتر چهره‌های اصلاح طلب را رد صلاحیت کرده با آبروی خود بازی کرده است. در

انتخابات گذشته اصلاح طلبان به دلیل محدودیت‌هایی داشتند تا گزینه‌های رده دوم، سوم و چهارم خود در انتخابات حضور پیدا کردند. نمونه بارز این رویکرد را در مجلس دهم مشاهده کردیم. با این وجود تکرار این رویکرد به سود جریان اصلاحات نیست و باید شرایطی فراهم شود که جریان اصلاحات

بناوند با همه ظرفیت‌های خود در انتخابات آینده مشارکت داشته باشد. در غیر این صورت در شرایط حداقلی دلیلی برای حضور در انتخابات وجود ندارد. به هر حال جریان اصلاحات باید پاسخگوی بدنه اجتماعی خود باشد و پاسخ مناسبی به آنها بدهد. در شرایطی که شرایط برای حضور اصلاح طلبان در انتخابات فراهم نیست و نهادهای نظارتی همچنان به رویکرد گذشته خود ادامه می‌دهند انگیزه‌ای وجود ندارد که اصلاح طلبان در انتخابات مشارکت جدی داشته باشند. حضرت امام(ره) در جایی عنوان می‌کنند: «شنیده‌ام در دانشگاه بعضی از اشخاص رفته‌اند حق مجتهدین که دخالت در انتخابات، دخالت در سیاست است و این حق مجتهدین است. تا حالا می‌گفتند که مجتهدین در سیاست نباید دخالت بکنند، این منافی با حق مجتهدین است... آنجا شکست خوردند حالا عکسش را دارند می‌گویند... هر دوشی غلط است... این یک توطئه‌ای است که می‌خواهند همان طوری که در صدها سال توطئه‌شان این بود که باید روحانیون و مذهب از سیاست جدا باشد و استفاده‌های زیاد کردند و ما ضرایب زیاد از این داریم... حالا دیدند آن شکست خورد، یک نقشه دیگر کشیدند و آن این است که انتخابات حق مجتهدین است... دانشگاهی‌ها بدانند این را که همان طوری که یک مجتهد در سرنوشت خودش باید دخالت کند، یک دانشجو جوان هم باید در سرنوشت خودش دخالت کند... این یک توطئه‌ای است برای اینکه شما جوان‌ها را مأیوس کنند».

در شرایطی که اصلاح طلبان به هر دلیلی در انتخابات

شرکت نکنند چه رویکردی در پیش خواهند گرفت و نگاه حاکمیت به اصلاح طلبان چه تغییری خواهد داشت؟ تصمیم‌گیران جامعه باید این نکته را در نظر داشته باشند که شرایط کشور به شکلی است که همه دلسوزان و نخبگان باید در صحنه حضور داشته باشند. این وضعیت درباره اصلاح طلبان نیز وجود دارد. در انتخابات گذشته اصلاح طلبان به رغم محدودیت‌هایی که برای آنها به وجود آمد صحنه را ترک نمی‌کردند. شاید به همین دلیل نیز پایگاه اجتماعی اصلاح طلبان ریزش پیدا کرد و با این وجود شرایط انتخابات آینده متفاوت است و باید شرایطی فراهم شود که اصلاح طلبان در همه ظرفیت‌های خود در یک انتخابات رقابتی شرکت کنند. در غیر این صورت پاسخی برای بدنه اجتماعی خود و مردم نخواهند داشت. نکته مهم این است که شکست اصلاحات به معنای این نیست که اصلاح طلبی در ایران مرده، بلکه اصلاح طلبی همچنان زنده است و راهی به جز اصلاحاتی که در کشور وجود دارد نیست. این اصلاح طلبی نیز توسط خود مردم و از درون کشور مطالبه خواهد شد. مسئولان عالی رتبه نظام اگر می‌خواهند تغییر و تحولات در کشور به صورت مسالمت‌آمیز باشد و همراه با خشونت نباشد باید اصلاحات و نیاز به اصلاح برخی ساختارها را بپذیرد. این اصلاحات نیز باید به تدریج صورت بگیرد و به شکلی که نظم کشور به هم نخورد. در چنین شرایطی اصلاحات می‌تواند مسیر آینده کشور را مشخص کند. در اصل اول قانون اساسی به رأی و نقش مردم در تعیین سرنوشت خود استناد شده است. مشروعیت همه نهادهای نظام و از جمله دولت، مجلس و شوراها بر رأی مردم است. به همین دلیل اگر مردم در تعیین سرنوشت خود مشارکت نکنند هیچ مقامی در جمهوری اسلامی رسمیت ندارد. حضرت امام(ره) از ابتدای تشکیل نهضت به آرای مردم تکیه کردند و همواره آرای مردم را بر هر چیزی ارجح می‌دانستند.

در شرایطی که اصلاح طلبان به هر دلیلی در انتخابات شرکت نکنند چه رویکردی در پیش خواهند گرفت و نگاه حاکمیت به اصلاح طلبان چه تغییری خواهد داشت؟ تصمیم‌گیران جامعه باید این نکته را در نظر داشته باشند که شرایط کشور به شکلی است که همه دلسوزان و نخبگان باید در صحنه حضور داشته باشند. این وضعیت درباره اصلاح طلبان نیز وجود دارد. در انتخابات گذشته اصلاح طلبان به رغم محدودیت‌هایی که برای آنها به وجود آمد صحنه را ترک نمی‌کردند. شاید به همین دلیل نیز پایگاه اجتماعی اصلاح طلبان ریزش پیدا کرد و با این وجود شرایط انتخابات آینده متفاوت است و باید شرایطی فراهم شود که اصلاح طلبان در همه ظرفیت‌های خود در یک انتخابات رقابتی شرکت کنند. در غیر این صورت پاسخی برای بدنه اجتماعی خود و مردم نخواهند داشت. نکته مهم این است که شکست اصلاحات به معنای این نیست که اصلاح طلبی در ایران مرده، بلکه اصلاح طلبی همچنان زنده است و راهی به جز اصلاحاتی که در کشور وجود دارد نیست. این اصلاح طلبی نیز توسط خود مردم و از درون کشور مطالبه خواهد شد. مسئولان عالی رتبه نظام اگر می‌خواهند تغییر و تحولات در کشور به صورت مسالمت‌آمیز باشد و همراه با خشونت نباشد باید اصلاحات و نیاز به اصلاح برخی ساختارها را بپذیرد. این اصلاحات نیز باید به تدریج صورت بگیرد و به شکلی که نظم کشور به هم نخورد. در چنین شرایطی اصلاحات می‌تواند مسیر آینده کشور را مشخص کند. در اصل اول قانون اساسی به رأی و نقش مردم در تعیین سرنوشت خود استناد شده است. مشروعیت همه نهادهای نظام و از جمله دولت، مجلس و شوراها بر رأی مردم است. به همین دلیل اگر مردم در تعیین سرنوشت خود مشارکت نکنند هیچ مقامی در جمهوری اسلامی رسمیت ندارد. حضرت امام(ره) از ابتدای تشکیل نهضت به آرای مردم تکیه کردند و همواره آرای مردم را بر هر چیزی ارجح می‌دانستند.

در شرایطی که اصلاح طلبان به هر دلیلی در انتخابات شرکت نکنند چه رویکردی در پیش خواهند گرفت و نگاه حاکمیت به اصلاح طلبان چه تغییری خواهد داشت؟ تصمیم‌گیران جامعه باید این نکته را در نظر داشته باشند که شرایط کشور به شکلی است که همه دلسوزان و نخبگان باید در صحنه حضور داشته باشند. این وضعیت درباره اصلاح طلبان نیز وجود دارد. در انتخابات گذشته اصلاح طلبان به رغم محدودیت‌هایی که برای آنها به وجود آمد صحنه را ترک نمی‌کردند. شاید به همین دلیل نیز پایگاه اجتماعی اصلاح طلبان ریزش پیدا کرد و با این وجود شرایط انتخابات آینده متفاوت است و باید شرایطی فراهم شود که اصلاح طلبان در همه ظرفیت‌های خود در یک انتخابات رقابتی شرکت کنند. در غیر این صورت پاسخی برای بدنه اجتماعی خود و مردم نخواهند داشت. نکته مهم این است که شکست اصلاحات به معنای این نیست که اصلاح طلبی در ایران مرده، بلکه اصلاح طلبی همچنان زنده است و راهی به جز اصلاحاتی که در کشور وجود دارد نیست. این اصلاح طلبی نیز توسط خود مردم و از درون کشور مطالبه خواهد شد. مسئولان عالی رتبه نظام اگر می‌خواهند تغییر و تحولات در کشور به صورت مسالمت‌آمیز باشد و همراه با خشونت نباشد باید اصلاحات و نیاز به اصلاح برخی ساختارها را بپذیرد. این اصلاحات نیز باید به تدریج صورت بگیرد و به شکلی که نظم کشور به هم نخورد. در چنین شرایطی اصلاحات می‌تواند مسیر آینده کشور را مشخص کند. در اصل اول قانون اساسی به رأی و نقش مردم در تعیین سرنوشت خود استناد شده است. مشروعیت همه نهادهای نظام و از جمله دولت، مجلس و شوراها بر رأی مردم است. به همین دلیل اگر مردم در تعیین سرنوشت خود مشارکت نکنند هیچ مقامی در جمهوری اسلامی رسمیت ندارد. حضرت امام(ره) از ابتدای تشکیل نهضت به آرای مردم تکیه کردند و همواره آرای مردم را بر هر چیزی ارجح می‌دانستند.

در شرایطی که اصلاح طلبان به هر دلیلی در انتخابات شرکت نکنند چه رویکردی در پیش خواهند گرفت و نگاه حاکمیت به اصلاح طلبان چه تغییری خواهد داشت؟ تصمیم‌گیران جامعه باید این نکته را در نظر داشته باشند که شرایط کشور به شکلی است که همه دلسوزان و نخبگان باید در صحنه حضور داشته باشند. این وضعیت درباره اصلاح طلبان نیز وجود دارد. در انتخابات گذشته اصلاح طلبان به رغم محدودیت‌هایی که برای آنها به وجود آمد صحنه را ترک نمی‌کردند. شاید به همین دلیل نیز پایگاه اجتماعی اصلاح طلبان ریزش پیدا کرد و با این وجود شرایط انتخابات آینده متفاوت است و باید شرایطی فراهم شود که اصلاح طلبان در همه ظرفیت‌های خود در یک انتخابات رقابتی شرکت کنند. در غیر این صورت پاسخی برای بدنه اجتماعی خود و مردم نخواهند داشت. نکته مهم این است که شکست اصلاحات به معنای این نیست که اصلاح طلبی در ایران مرده، بلکه اصلاح طلبی همچنان زنده است و راهی به جز اصلاحاتی که در کشور وجود دارد نیست. این اصلاح طلبی نیز توسط خود مردم و از درون کشور مطالبه خواهد شد. مسئولان عالی رتبه نظام اگر می‌خواهند تغییر و تحولات در کشور به صورت مسالمت‌آمیز باشد و همراه با خشونت نباشد باید اصلاحات و نیاز به اصلاح برخی ساختارها را بپذیرد. این اصلاحات نیز باید به تدریج صورت بگیرد و به شکلی که نظم کشور به هم نخورد. در چنین شرایطی اصلاحات می‌تواند مسیر آینده کشور را مشخص کند. در اصل اول قانون اساسی به رأی و نقش مردم در تعیین سرنوشت خود استناد شده است. مشروعیت همه نهادهای نظام و از جمله دولت، مجلس و شوراها بر رأی مردم است. به همین دلیل اگر مردم در تعیین سرنوشت خود مشارکت نکنند هیچ مقامی در جمهوری اسلامی رسمیت ندارد. حضرت امام(ره) از ابتدای تشکیل نهضت به آرای مردم تکیه کردند و همواره آرای مردم را بر هر چیزی ارجح می‌دانستند.

عباس سلیمی نمین:

دولت ضعف‌ها را پذیرفت و در جهت اصلاح برآمد

نمی‌گذاریم برخی افراد چرخش قدرت را به کام جامعه تلخ کنند و بگویند چون رئیس جمهور و دولتی روی کار آمد که سابقه کار اجرایی نداشتند و یکسری ضعف‌ها نمود و بروز پیدا کرده است بنابراین چرخش قدرت کار منطقی و به نفع جامعه نیست. وی افزود: اگر دقیق نگاه کنیم همین چرخش قدرت باعث خیلی تحولات در ۲ سال گذشته شد. کارهایی که برای آزادی سیامک نمازی، عباد شرفی مدت به آن خطاها پایان داده شده است. وی تصریح کرد: دولت سیزدهم نیز بر این خطاها واقف است، به همین دلیل تغییراتی را ایجاد کرد و برخی را از کابینه کنار گذاشت. این نشان می‌دهد که ضعف‌های خودش را پذیرفته و در جهت اصلاح ضعف‌ها برآمده است.

می‌طلبد. لائنا دولت طی ۲ سال گذشته توفیقاتی داشته که برای آنها نیز باید حساب دیگری باز کرد. این تحلیلگر مسائل سیاسی یادآور شد: اگر نگاه جامعی داشته باشیم

نگره

مانع بزرگ مذاکرات با غرب

اختلاف بر سر تبادل زندانی

چهارم آمریکایی‌ها

خبرگزاری‌های غربی رسماً تأیید کردند که جمهوری اسلامی همزمان با اتحادیه اروپا و آمریکا در حال مذاکره است. این رسانه‌ها گفته‌اند هفته گذشته «علی باقری کنی» مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای ایران در تلاش برای احیای توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ بین ایران و قدرت‌های جهانی با «تریکه مورا» میانجی‌گر اتحادیه اروپا در دو حه پایتخت قطر دیدار کرده است. اتحادیه اروپا، برخلاف ایالات متحده، همچنان طرف این توافق است. یک منبع دیپلماتیک که در جریان این دیدار بوده به CNN گفته که «فضای فعلی برای کاهش تنش مثبت بوده است.» همچنین منابع آگاه به سی‌ان‌ان گفتند که ایالات متحده در اواخر سال گذشته بی‌سر و صدا مذاکرات غیرمستقیم با ایران را با هدف محدود کردن برنامه هسته‌ای تهران از سر گرفته است. این منابع گفته‌اند نشانه‌هایی از پیشرفت وجود دارد، اما یک منبع گفته «ما هنوز به توافق نرسیده‌ایم.» از سوی دیگر هم آمریکا و هم ایران، دستیابی به یک توافق موقت را رد کرده‌اند. از سرگیری گفت‌وگوها سوالاتی در مورد زمان و انگیزه دو طرف را به ذهن متبادر می‌کند. این مذاکرات زمانی اتفاق می‌افتد که برنامه هسته‌ای ایران با پیشرفت خوبی در حال حرکت است. غرب مدعی است که تهران صدها پهپاد تهاجمی به روسیه داده است و همزمان به پیشبرد برنامه موشکی خود ادامه می‌دهد. ملاحظات انتخاباتی هم ممکن است برای هر دو طرف وجود داشته باشد. جمهوری اسلامی سال آینده میلادی، انتخابات مجلس را پیش‌رو خواهد داشت و هرگونه کاهش تحریم‌های غرب می‌تواند به جریان حاکم در این کشور کمک کند. ایالات متحده هم در سال ۲۰۲۴ انتخابات ریاست جمهوری خواهد داشت. آزادی چندین آمریکایی بازداشت شده در ایران در آستانه انتخابات در اولویت قرار داده شده است.

آیا مذاکرات پیشرفت داشته است؟

در بحبوحه گزارش‌ها مبنی بر از سرگیری مذاکرات بین ایالات متحده و ایران در ماه جاری، مقام معظم رهبری گفته توافق هسته‌ای با غرب «ایرادی» ندارد، مشروط بر اینکه زیرساخت‌های هسته‌ای کشور دست نخورده باقی بماند. میدیل ایست‌آی پیش از این در گزارشی مدعی شده بود دو طرف توافق کردند که ایران غنی‌سازی اورانیوم ۶۰ درصد را متوقف کند و با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) برای نظارت و راستی‌آزمایی برنامه هسته‌ای خود همکاری کند و در ازای آن تهران مجاز خواهد بود یک میلیون بشکه نفت در روز صادر کند و به منابع مالی مسدود شده خود در خارج از کشور دسترسی پیدا کند. این درآمدها قرار بود منحصراً برای خرید طیف وسیعی از اقلام ضروری از جمله غذا و دارو استفاده شود. سه منبع ایرانی نزدیک به مذاکرات به میدیل ایست‌آی گفته‌اند «در هفته‌های اخیر پیشرفت‌های بیشتری در مورد چند موضوع کلیدی حاصل شده است.»

همسایگان ایران در مورد مذاکرات چه می‌گویند؟

دیدارهای اخیر ایران و کشورهای غربی در کشورهایی عربی منطقه بر گزار شده است. به گزارش سی‌ان‌ان، ایران با مقامات اروپایی در امارات و قطر و مقامات آمریکایی در عمان دیدار کرده است. برخی از کشورهای عربی که از خروج دونالد ترامپ از برجام در سال ۲۰۱۸، زمانی که تنش‌ها با جمهوری اسلامی به بالاترین حد خود در دهه‌های اخیر رسیده بود، استقبال کرده بودند، اکنون به دنبال کاهش تنش در منطقه و با ایران هستند. همین کشورها از اینکه در زمان توافق برجام از مذاکرات کنار گذاشته شده بودند، ابراز تأسف می‌کردند، اما اکنون فعالانه گفت‌وگو را تسهیل می‌کنند. این وضعیت، اسرائیل را به تنها کشوری تبدیل کرده که صراحتاً با از سرگیری مذاکرات مخالف است.

توافق احتمالی چه ویژگی‌هایی خواهد داشت؟

تحلیلگران می‌گویند احیای این توافق در حال حاضر بسیار بعید است. تهران و واشنگتن در عوض می‌توانند به توافقی دست یابند که در ازای لغو برخی از تحریم‌ها، برخی از زندانیان آمریکایی در ایران آزاد شوند. وزیر خارجه عمان گفته است که چنین توافقی «زدیک» است. بر اساس گزارش‌های متعدد، کره جنوبی ۷ میلیارد دلار بابت واردات نفت به ایران بدهکار است و آزاد شدن این منابع مالی ممکن است موضوع مذاکرات ایران و آمریکا باشد. منابع ایرانی نزدیک به مذاکرات به رسانه بریتانیایی میدیل ایست‌آی گفته‌اند که تلاش‌ها برای دستیابی به توافق موقت بین ایران و ایالات متحده با شکست مواجه شده، چراکه ایران بر سر خواسته‌های آمریکا در مورد آزادی زندانیان به تقاضم نرسیده‌اند. این منبع گفته درخواست آمریکایر پیچیدگی‌های مذاکرات افزوده و به محل مناقشه تبدیل شده است. ایالات متحده علناً اعلام کرده که در تلاش برای آزادی سیامک نمازی، عباد شرفی و مراد طاهبا، سه ایرانی - آمریکایی که به اتهام جاسوسی در ایران زندانی شده‌اند، است. به گفته یک منبع آگاه مقامات آمریکایی به طور غیرمستقیم‌های به دنبال اضافه کردن نام چهارم به فهرست افرادی بودند که می‌خواهند به عنوان بخشی از توافق موقت آزاد شود.